

Mực nước sông Cầu vượt lịch sử, cảnh báo lũ chồng lũ ở trung du Bắc Bộ

10:25 08/10/2025

Đỉnh lũ trên sông Cầu tại Thái Nguyên đã vượt mức lịch sử trong bão Yagi năm 2024 hơn một mét, nhiều khu dân cư bị cô lập, hàng nghìn ngôi nhà ngập sâu. Các chuyên gia cảnh báo nguy cơ “lũ chồng lũ” tại trung du và hạ du Bắc Bộ khi mưa lớn chưa dứt.

Lũ vượt mốc lịch sử, hàng nghìn hộ dân bị ảnh hưởng

Từ đêm 6 đến rạng sáng 8/10, hoàn lưu bão số 11 (tên quốc tế Matmo) đã gây mưa đặc biệt lớn tại Thái Nguyên và nhiều tỉnh trung du Bắc Bộ. Lượng mưa phổ biến từ 250–400 mm, nhiều nơi vượt 500 mm; trong đó Hóa Thượng ghi nhận 561,8 mm, Sông Cầu 524,8 mm, Đồng Quang 480,4 mm. Mưa cực lớn khiến mực nước sông Cầu dâng cao kỷ lục.

Lũ trên sông Cầu đoạn qua phường Linh Sơn chiều ngày 7/10.

Lúc 1h sáng 8/10, mực nước sông Cầu tại trạm Gia Bảy (TP Thái Nguyên) đạt 29,9 m – vượt báo động 3 gần 3 m, cao hơn đỉnh lũ lịch sử trong bão Yagi năm 2024 tới 1,09 m. Đây là mực nước cao nhất từng ghi nhận tại khu vực trong lịch sử quan trắc. Cùng thời điểm, lũ trên sông Thương, sông Lục Nam và sông Năng cũng đạt mức báo động cao, tiềm ẩn nguy cơ ngập diện rộng.

Đến sáng nay, toàn tỉnh Thái Nguyên ghi nhận 4 người chết, 2 người mất tích, 2 người bị thương; hơn 5.000 ngôi nhà ngập nước, trong đó 490 căn bị ngập đến nóc phải di dời khẩn cấp. Tại nhiều xã phường như Linh Sơn, Quan Triều, Phú Bình, Nam Hòa... nước dâng nhanh, giao thông chia cắt, người dân phải trú tạm trên tầng hai, mái nhà chờ cứu hộ. Điện lưới bị cắt trên diện rộng, nhiều khu vực mất liên lạc.

UBND tỉnh Thái Nguyên nhận định, mưa lũ lần này là “thiên tai chồng thiên tai” khi hoàn lưu bão Matmo tiếp nối ảnh hưởng của đợt lũ đầu tháng 9, khiến đất đá bão hòa nước, nguy cơ sạt lở và vỡ bờ sông tăng cao.

Lực lượng chức năng khẩn trương cứu hộ, bảo vệ đê điều

Trước tình hình khẩn cấp, Thái Nguyên đã ban hành liên tiếp ba công điện (số 14, 15 và 16) yêu cầu toàn tỉnh chủ động ứng phó, di dời dân khỏi vùng nguy hiểm, tuyệt đối không để người dân tự quay lại khi chưa đảm bảo an toàn. Lực lượng chức năng đang tập trung tiếp tế lương thực, nước uống, nhu yếu phẩm cho các khu vực bị cô lập, không để ai thiếu ăn, thiếu chỗ ở.

Từ tối 7/10, lãnh đạo Tỉnh ủy và UBND tỉnh cùng các sở ngành trực tiếp kiểm tra tại các điểm xung yếu. Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường Nguyễn Hoàng Hiệp có mặt tại Thái Nguyên, chỉ đạo công tác hộ đê tại tuyến đê phường Phan Đình Phùng. Quân khu 1, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh và Công an tỉnh huy động hàng nghìn cán bộ, chiến sĩ cùng hàng trăm xuống máy, xe chuyên dụng tham gia cứu hộ, di dời người dân và tài sản.

Thiệt hại về nông nghiệp rất lớn: hơn 4.400 ha bị ngập, trong đó có 2.813 ha lúa, hơn 1.000 ha hoa màu, 136 ha thủy sản, 435 ha chè. Ngành chăn nuôi thiệt hại nặng với hơn 58.000 con gia cầm chết hoặc trôi. Hàng trăm điểm sạt lở, taluy dương đổ sập, nhiều tuyến giao thông như Võ Nai, Tràng Xá, Dân Tiến, Nam Hòa, Hợp Tiến bị cô lập hoàn toàn.

Trung du Bắc Bộ đối mặt nguy cơ lũ chồng lũ

Lũ trên sông Cầu đoạn qua phường Linh Sơn chiều ngày 7/10. Ảnh: Lê Khắc Duy

Theo Trung tâm Dự báo Khí tượng Thủy văn quốc gia, trong 12 giờ tới, lũ trên sông Cầu tại Đáp Cầu và sông Thương tại Phũ Lạng Thương (Bắc Ninh) tiếp tục lên trên báo động 3. Sông Thương có khả năng vượt đỉnh lũ lịch sử năm 1986, trong khi vùng hạ lưu sông Cầu có thể chịu ảnh hưởng dồn dập từ nước lũ thượng nguồn.

Trong 3-4 ngày tới, ngập lụt diện rộng tại Thái Nguyên, Bắc Ninh, Lạng Sơn và Cao Bằng sẽ tiếp diễn, đặc biệt ở các vùng trũng ven sông, đô thị thấp. Nguy cơ sạt lở bờ sông, lũ quét và sạt lở đất trên sườn dốc vẫn ở mức rất cao.

Trước thiệt hại đặc biệt nghiêm trọng, Thái Nguyên kiến nghị Chính phủ và các bộ, ngành Trung ương hỗ trợ khẩn cấp kinh phí khắc phục hậu quả bão số 11, đồng thời đầu tư cấp bách các công trình phòng chống lũ trên lưu vực sông Cầu. Các hạng mục trọng điểm gồm: xây dựng đập Thác Huống 2, kè chống sạt lở bờ tả sông Cầu hạ lưu đập Thác Huống (3,75 km), cầu Gia Bảy mới mở rộng lòng sông thêm 50 m, nâng cấp tuyến đê hữu sông Cầu dài 15,4 km từ cầu Cao Ngạn đến đê Gang Thép.

Ngoài ra, tỉnh đề xuất đầu tư đồng bộ hệ thống tiêu thoát nước suối Hoàng Gia, suối Xương Rồng và các trạm bơm tại sáu điểm ngập trọng điểm để ứng phó bền vững với tình trạng mưa lũ cực đoan ngày càng gia tăng.

Các chuyên gia khí tượng nhận định hoàn lưu bão số 11 đang suy yếu dần nhưng dải hội tụ nhiệt đới vẫn hoạt động mạnh. Nếu mưa lớn tiếp diễn, Bắc Bộ có thể phải đối mặt với đợt “lũ chồng lũ” – hiện tượng lũ mới xuất hiện khi nước cũ chưa rút, làm gia tăng nguy cơ ngập sâu và sạt lở trên diện rộng. Chính quyền địa phương được khuyến cáo tiếp tục theo dõi sát mực nước, bảo vệ đề điều và chủ động sơ tán dân khỏi khu vực nguy hiểm, đảm bảo an toàn tính mạng trong những ngày cao điểm mưa lũ.

Thiên Trường